

- * *Pričiuolpti liežuvį prie gomurio.*
- * *Liežuvio galiuku aplaižyti lūpas.*
- * *Iškišti liežuvį ir padaryti griovelį.*
- * *Išsižiojus platų liežuvį pakelti ant viršutinės lūpos ir nuleisti ant apatinės lūpos.*

Pūtimo pratimai

- * *Įkvėpti pro nosį, trumpam sulaikyti orą, pasukti galvą į šalis ir vėl iškvėpti pro nosį).*
- * *Pūsti muilo burbulus, balionus.*
- * *Pūsti į žvakės liepsnelę taip, kad ji ne užgestų, o pleventų.*
- * *Švilpuko pūtimas (tyliai/garsiai), grojimas lūpine armonikėle, dūdele, fleita ir pan.*
- * *Sukti oro srove vėjo malūnelį.*
- * *Pūtimu ritinti bebriaunius pieštukus.*
- * *Vienu iškvėpimu bandyti vatos gabaliuką įvartyti tarp dviejų kaladėlių.*

- * *Paimti pripūstą balioną, giliai įkvėpti ir pūsti taip, kad jis išsilaikytų ore.*
- * *Nupūsti vatos gabaliuką, padėtą ant nosies galiuko.*
- * *Įpilti į puoduką vandens, paimti šiaudelį ir ilgai pūsti, kad darytųsi burbulai.*

Literatūra:

- * *A. Garšvienė, R. Ivoškuvienė (1993). Logopedija. Kaunas*
- * *J. Rapčienė (2008). Garsų mokymas. Kaunas*
- * <https://ikimokyklinis.lt/>
- * <https://www.lavinuvaika.lt>

Paruošė Pasvalio r. sav. Švietimo pagalbos tarnybos vyr. logopedė Ingrida Prakopienė

PASVALIO RAJONO
SAVIVALDYBĖS
ŠVIETIMO PAGALBOS
TARNYBA

ARTIKULIACINIO APARATO LAVINIMAS

Patarimai tėvams

Artikuliacinis aparatas tai -

lūpos, liežuvis, apatinis žandikaulis, minkštasis gomurys. Šių kalbos padargų judesių tikslumas, jėga, sklandumas vystosi palaipsniui, tobulėjant vaiko kalbai.

Artikuliacinės **mankštos tikslas** - išlavinti tikslus, pilnaverčius artikuliacinio aparato organų judesius, reikalingus taisyklingam garsų ištarimui.

Artikuliacinė mankšta atliekama kasdien po 3 - 5 minutes. Iš pradžių lėtai, prieš veidrodį. Atliekant pratimus reikia laikytis nuoseklumo, eiti nuo paprasto prie sudėtingesnio. Tik išmokus atlikti vieną pratimą, mokyti naują.

Už pastangas būtina vaiką pagirti, pasidžiaugti jo pasiekimais ir paskatinti jį siekti tikslo.

Lūpų pratimai

- * Pakaitom išsižioti ir susičiaupti.
- * Lūpas ištempti į šonus (šypsenėlė) ir išlaikyti, kol suskaičiuojame iki 5.
- * Lūpas atkišti į priekį (dūdele) ir išlaikyti, kol suskaičiuojame iki 5.
- * Nusišypsoti, po to atkišti lūpas.
- * Žandai pučiami palaipsniui per nosį, kol visai prisipildo ir išsitempia. Kuo daugiau žandai pripučiami oro, tuo stipriau suspaudžiamos lūpos.
- * Pakelti viršutinę lūpą, parodyti viršutinius dantis.
- * Nuleisti apatinę lūpą, parodyti apatinius dantis.
- * Viršutinę lūpą uždėti ant apatinės lūpos.
- * Apatinę lūpą uždėti ant viršutinės.
- * Patraukti kairįjį lūpų kampą į kairę, dešinįjį lūpų kampą į dešinę.

- * Stumdyti orą iš vieno skruosto į kitą.
- * Viršutinę ir apatinę lūpas įtraukti kiek galima labiau į burnos vidų ir bandyti kalbėt.
- * Lūpomis laikyti įvairius daiktus (pieštuką, pagaliuką, segtuką ir t. t.).

Liežuvio pratimai

- * Iškišti platų liežuvį iš burnos ir laikyti nejudinant.
- * Iškišti smailų liežuvį.
- * Platų liežuvio galiuką atrempti į apatinius dantis.
- * Liežuvio galiuką pakaitom atremti į viršutinius ir į apatinius dantis.
- * Pakaitom daryti platų ir siaurą liežuvį.
- * Liežuvio galiuku bandyti pasiekti nosį bei smakrą.
- * Judinti liežuvį į kairę ir į dešinę pusę.